

Verksamhet

Djurhållning
Hammarland

Beslut om föreläggande

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) förelade er muntligen den 10.12.2024 med stöd av 49 § i djurskyddslagen (1998:95) att:

1. Se till att samtliga djur som hålls utomhus under vinterhalvåret har tillgång till ett ändamålsenligt väderskydd som erbjuder torra liggplatser åt alla djur samtidigt.
Tidsfrist: 31.12.2024
2. Se till att markbeskaffenheten i djurens inhägnader är lämpad för att hålla vuxna nötkreatur utomhus under vinterhalvåret. Alternativ kan inhägnaden stängas av för djurhållning när marken inte är lämplig.
Tidsfrist: 31.12.2024
3. Se till att avlägsna skaderiskerna i djurens utrymmen och inhägnaderna.
Tidsfrist: 28.2.2025

ÅMHM ska informeras när åtgärderna är utförda.

Motivering

1. Vid inspektionen den 10.12.2024 hade flera nötkreatur inget lämpligt väderskydd som erbjöd torra liggplatser oavsett väderläget.

Under vinterhalvåret är nötkreatur normalt i behov av ett byggt väderskydd för att kunna upprätthålla termobalans under största delen av dygnet genom exempelvis torka upp under längre perioder med ösregn eller för att söka skydd från kraftigt oväder. Nötkreatur tillbringar dessutom en betydande del av dagen liggande för att idissla och vila och för att tillgodose detta behov behöver de ha tillgång till lämpliga liggplatser.

Djur som tvingas ligga på smutsiga och/eller blöta liggplatser utsätts för onödigt lidande då dessa liggplatser bjuder på dålig liggkomfort och smutsar/blöter ner djuren. Blöt och smutsig päls tappar sin förmåga för termoreglering och djuren riskerar att bli nedkylda. Huden inunder blöt

och smutsig päls mjukas upp vilket predisponera för hudsår och hudinfektioner, vilket utsätter djuren för onödigt lidande.

Djur som hålls ute året om skall ha tillgång till ligghall, hydda eller motsvarande, som ger dem skydd mot väder och vind samt en torr och ren liggplats som inte får frysa till och som är så stor att alla djur kan ligga ner samtidigt.¹

2. Vid inspektionen den 10.12.2024 var marken i inhägnaden bakom ladugården olämplig för att hålla djur där, eftersom största delen av inhägnaden var mycket djup, lerig, knölig eller täckt av is. Det var svårt för både människor och djur att ta sig fram där. Djuren var tvungna att gå över dessa områden för att komma till resurserna (foder, ligghall) eller till torrare områden i inhägnaden. Det fanns endast smala stigar som djuren kunde använda sig av för att komma från ligghallen till fodret, om de inte ville gå över områden där de riskerade att sjunka in upp till framknä eller hasled. Det vistades även småkalvar i området, för dessa var områdena direkt farliga.

Djur som tvingas stå och gå i lera smutsar ner sig i onödan. Om ytorna där djuren uppehåller sig största delen av dagen är leriga hinner deras ben och klövar aldrig att torka och huden mjukas upp vilket predisponera för hudsår och -infektioner. Klövar som utsätts för ständig lera mjukas upp och hornkvaliteten försämras vilket kan orsaka klövröta och andra klövsjukdomar som kan vara mycket smärtsamma för djuren. Om marken är mycket djup kan småkalvar fastna i det utan att kunna ta sig därifrån av egen kraft vilket utsätter dem för kraftig lidande. Även vuxna djur kan ha svårt att röra sig genom djup lera. Djup och kraftig upptrampad mark som fryser blir hård och ojäm och djuren riskerar att stuka lederna när de försöker ta sig fram där. Klövar och leder belastas ojämnt och utsätts för ökat slitage vilket kan leda till smärtsamma ledinflammationer.

Bara sådana djur som är lämpade för utevistelse under den kalla årstiden får hållas ute året om under förutsättning att de yttre förhållandena, som terräng och markbeskaffenhet, är lämpliga för djurslaget och rasen.²

---

¹ Djurskyddsförordningen (1998:96), 21 §

² Djurskyddsförordningen (1998:96), 21 §

Marken ska, i anlagda rastgårdar, utfodringsplatser och på andra av djur hårt belastade ytor utomhus, vara hårdgjord, dränerad eller naturligt ha motsvarande funktion.³

3. Vid inspektionen den 10.12.2024 observerades många föremål i nötkreaturens inhägnader som utgjorde skaderisker då djuren kunde sticka, skära sig på dem eller fastna i dem, som exempelvis jordbruksmaskiner, trasiga släpvagnar, skrot, bråte, nät, galler, trasiga foderhäckar mm. I tacklammens box fanns foderhäckar som djuren kunde fastna i.

När djur tillåts röra sig bland till exempel vassa föremål riskerar de att trampa på dem eller skada sig på dem när de trängs förbi eller av nyfikenhet går nära dem. De kan även fastna i maskindelar. Djuren kan även använda föremål för att klia sig mot och riskerar då stick- eller skärsår om föremålen är vassa. Nötkreatur är flyktdjur och om de skräms upp av något kan de skena i väg utan att se sig för och riskerar även då att skada sig på utstickande kanter med mera. Under vinterhalvåret kan dessutom snön gömma spikar med mera under sig vilket ytterligare ökar risken att djuren trampar på dem.

Djur skall behandlas väl och med fasta skötselrutiner samt skyddas mot onödigt lidande, stress och sjukdom. De skall hållas och skötas i en god miljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt.⁴

Betesmarker, rastgårdar och drivningsvägar skall vara fria från främmande föremål som kan skada djuren.⁵

Stall och utrymmen för lösgående och uppbundna djur skall hållas i gott skick och vara utformade så att de inte skadar djuren. Inredning och övrig utrustning får inte otillbörligt inskränka djurens rörelsefrihet eller annars verka störande på dem.⁶

Hörande

---

³ Djurskyddsförordningen (1998:96), 21 §

⁴ Djurskyddsförordningen (1998:96), 1 §

⁵ Djurskyddsförordningen (1998:96), 21 §

⁶ Djurskyddsförordningen (1998:96), 5 §

Djurhållaren hördes muntligen inför beslutsfattning i samband med inspektionen den 10.12.2024. Han menade att djuren kunde omgrupperas för att ordna väderskydd åt alla inom tre veckor.

Tillämpad lagstiftning

Djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland (DSL)
Djurskyddsförordningen (1998:96) (DSF)

Bakgrund

Den 5.12.2024 inkom en anmälan om misstanke om vanvård av djur.

Den 10.12.2024 utfördes en inspektion där brister konstaterades.

Avgift

Totalt 270 €. Myndighetens handläggningstid för ärendet uppgår till tre timmar.

För handläggning av ärendet uppbärs en avgift om 90 euro per arbetad timme enligt avgiftstabell 8 i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Taxan finns på amhm.ax/avgifter.

Besvär och tillämpning av beslutet

Detta beslut kan överklagas till Ålands förvaltningsdomstol. Besväransvisning bifogas. Detta beslut måste tillämpas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen beslutar annat.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Erica Danielsson
Sektionschef
Beslutande

Annett Pfeifer
Praktiserande veterinär
Föredragande

Bilaga

1. Besvärsanvisning
2. Faktura (ej vid e-faktura)